

WIELKOPOLSKI KURATOR OŚWIATY

ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań

Poznań, 11 marca 2022 r.

Szanowni Państwo

**Dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych
województwa wielkopolskiego**

Obecnie znajdujemy się w bezprecedensowej sytuacji dynamicznego napływu obcojęzycznych dzieci i młodzieży do polskich przedszkoli szkół i placówek oświatowych.

Chcę w pierwszej kolejności uspokoić Państwa i zapewnić, że nie jesteście w tej sytuacji pozostawieni sami sobie i możecie liczyć na pomoc z naszej strony, w kwestiach przede wszystkim informacyjnych, ale również organizacyjnych, konsultacyjnych czy wspomagania.

Trudno teraz, przy braku tak wielu danych, od razu rozwiązać działanie z kilkoma niewiadomymi. Chciałbym zatem krótko usystematyzować to, co już wiemy i możemy zrobić:

Po pierwsze: dzieci w wieku przedszkolnym są przyjmowane do przedszkoli na wniosek rodziców bądź opiekunów w miarę wolnych miejsc do istniejących już grup. W przypadku braku miejsc, w zależności od możliwości lokalowych oraz kadrowych, w porozumieniu z organem prowadzącym można będzie tworzyć dodatkowe oddziały. Proszę, by w miarę napływania nowych dzieci, na bieżąco szacować potrzeby, w tym finansowe i zgłaszać je do organów prowadzących.

Po drugie: dzieci w wieku szkolnym są przyjmowane do szkół na podstawie dokumentów lub – w przypadku ich braku – oświadczenia rodziców o liczbie ukończonych klas. Dzieci mogą być przyjęte do oddziałów ogólnodostępnych lub oddziałów przygotowawczych.

Decyzję podejmujecie Państwo wy, jako dyrektorzy, w porozumieniu z organem prowadzącym. Chcę w tym miejscu zwrócić Państwa uwagę na kilka kwestii:

Proszę pamiętać, że Wasi nowi uczniowie, to osoby z doświadczeniem migracyjnym, również wojennym – mogą zatem potrzebować pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz innej formy zajęć: integracyjnych, wspierających. Priorytetem powinno być stworzenie im poczucia bezpieczeństwa. Dołączenie tych dzieci do polskich uczniów, którzy realizują obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, szczególnie w wyższych klasach, które przygotowują się do egzaminów zewnętrznych, może spowodować z jednej strony zakłócenie funkcjonowania oddziału, z drugiej spotęgować stres związany z koniecznością gwałtownego wejścia w polski system oświaty i realizowania – w większym lub mniejszym stopniu - podstawy programowej.

Proszę również pamiętać, że duża liczba Państwa nowych uczniów nie komunikuje się w języku polskim. Ważnym jest zatem, aby punkt ciężkości położyć głównie na nauczanie języka polskiego, by z jednej strony jak najkrócej dzieci te czuły się wyobcowane w nowym otoczeniu, a z drugiej mogły jak najszybciej integrować się z polskimi uczniami. Z uwagi na metodykę pracy, z pomocą w nauczaniu języka polskiego jako obcego mogą przyjść nauczyciele innych języków obcych. Najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest zatem tworzenie oddziałów przygotowawczych.

Sejm przyjął specustawę, która umożliwi stworzenie odpowiednich przepisów wykonawczych w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy, w szczególności w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania, przeprowadzania egzaminów, organizacji pracy jednostek systemu oświaty, przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego. Umożliwi również wprowadzenie w tym zakresie odrębnych unormowań, uwzględniających dostosowanie procesu kształcenia, wychowania i opieki do potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

Ponadto proponowane w ustawie rozwiązania obejmują również:

- Możliwość przekazania z budżetu państwa dodatkowej subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego.

- Możliwość tworzenia innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych podporządkowanych organizacyjnie nie tylko szkołom, ale także przedszkolom.
- Możliwość przydzielenia nauczycielowi (za jego zgodą) przez dyrektora szkoły godzin ponadwymiarowych w wymiarze wyższym niż 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.
- Ułatwienie zatrudnienia na stanowisku pomocy nauczyciela obywateli Ukrainy, którzy znają język polski w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie posługuje się polskim językiem.
- Umożliwienie podjęcia pracy bez zawieszenia prawa do świadczenia kompensacyjnego.
- Zwolnienie z opłat dla osób z Ukrainy, poszkodowanych w wyniku działań wojennych, za złożenie wniosku do kuratora oświaty o uznanie poziomu wykształcenia w Polsce oraz posiadania uprawnień do kontynuowania nauki na studiach.

Po trzecie: w przypadku, gdy potrzebujecie Państwo już teraz osób ze znajomością języka ukraińskiego lub rosyjskiego, także angielskiego, proszę o kontakt z Państwa wizytatorem. Od pierwszych dni wojny uruchomiliśmy bazę wolontariuszy. Obecnie mamy zgłoszonych ponad osiemset osób z całej Wielkopolski, gotowych Państwu pomóc w kontakcie i organizacji zajęć dla dzieci ukraińskich.

Po czwarte: zapraszam Państwa do śledzenia informacji umieszczanych na bieżąco na naszej stronie internetowej w zakładce 'Pomoc dla Ukrainy'. Znajdziecie tam wiadomości oraz materiały, które będą pomocne w organizacji pracy szkoły, ale też informowania rodziców uczniów polskich oraz ukraińskich na temat, co i jak możecie Państwo dla nich zrobić. Znajdują się tam m.in.:

- informator o polskim systemie oświatowym w języku polskim i ukraińskim,
- wzory wniosków do poradni psychologiczno-pedagogicznej o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim,

- materiały edukacyjne do wykorzystania w pracy z uczniami z Ukrainy,
- rekomendacje dla nauczycieli i pedagogów, jak rozmawiać z dziećmi o wojnie,
- link do webinarium "Jak pracować z uczniem, który nie zna języka polskiego?", czy webinarium "Kondycja psychiczna nauczycieli w sytuacjach kryzysowych", a także wiele innych przydatnych informacji.

Po piąte: Proszę Państwa o spokojne, przemyślane i roztropne decyzje, a także współpracę z samorządem, kuratorium, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Pozytywne emocje związane z bieżącą sytuacją osłabną i zaczną się codzienne życie. Dlatego musimy oceniać chłodno sytuację, by przewidywać i przygotować rozwiązania korzystne dla wszystkich.

Bądźmy w kontakcie.

Robert Gawęł
Wielkopolski Kurator Oświaty